

פניני לוי יצחק

- פורים -

מגלת אסתר

שמונים ומאת יום (א, ד).

מגלת אסתר שייך ליצחק,

כי מגל"ה אותיות הגמ"ל את יצחק,

וכתיב משתה גדול ביום הגמל את יצחק, וכן בנושאי אסתר היה משתה גדול,

וגזירת המן והנס דפורים היה ביין, והמלך והמן ישבו לשתות, ובסעודת אסתר היה משתה יין,

יין הוא בחינת גבורות דיצחק, שכתוב בו ויבא לו יין וישת.

ובפורים צריך להיות לבסומי עד דלא ידעי,

והוא כמו ביצחק שכתוב בו לא ידעתי את יום מותי,

וכשבירך את יעקב היה סבור שהוא עשו.

ור"ח בני המן, ור"ב בניו, הם הלעומת דיצחק, שמספרו ר"ח, ארב"ה.

וסעודת אחשוורוש היתה ק"פ יום, כמנין שני חיי יצחק, בחינת גבורות ודינים.

(ג' פעמים ס', די"ן, הוא ק"פ דינים. ועל דרך אליהם ששים עתודים ששים כבשים בני שנה ששים, שהם לנגד שני חיי יצחק, כמו שכתוב במדרש רבה פרשת נשא).

(תורת לוי יצחק עמ' שלח)

למגדול ועד קטן (א, ה).

בפורים משתווים הגדול והקטן,

כי המשתה דשבעת ימים, כתיב בה למגדול ועד קטן,

וכן ביקר לבעליהן, כתיב למגדול ועד קטן,

וכן רבה, שפירושו גדול, ורבי זירא, שפירושו קטן (כי שמו הוא זעירא, והעי"ן נבלע), קטינא חריך שקיה, אכלו סעודת פורים בהדי הדדי,

(שמהתחברותם יחד, נעשה הת"ך, השייך לנס דפורים).

כי בפורים מאיר בחינת השוה ומשוה קטן וגדול.

וזהו ההיפך מהמן, שאמר וכל זה איננו שוה לי, שלא רצה בבחינת שוה.

ויצא ממנו, בתור בירור ותיקון, רב שמואל בר שילת, שהיה מלמד תינוקות, התחברות דגדול וקטן.

ושיל"ת ראשי תיבות שויתי ה' לנגדי תמיד, שויתי דוקא.

(ליקוטים ואגרות עמ' רסז)

כדת מה לעשות במלכה ושתי על אשר לא עשתה את מאמר המלך

(א, טו).

יש ארבע מאות בתי דינין (אד"ר קכט, א), ויש עשרים וארבע בתי

דינין (שם קלו, ב),

לכאורה יש לומר, שב' הבחינות ישנן, ארבע מאות ועשרים וארבע,

שהם בחינת גבורות ודינים, כמספר יצח"ק גבור"ה.

והיינו מה שאמר המלך, מלכו של עולם, כד"ת מה לעשות במלכה ושתי, שעל המלכה ושתי, מלכות דקליפה, צריך להמשיך כל התכ"ד גבורות ודינין.

מה שאין כן אסתר, מלכות דקדושה, אם שהמלך לא קרא אותה לבוא לפניו, אמרה ובכן אבוא אל המלך אשר לא כד"ת, שלא יהיה בחינת גבורות ודינין.

(ועיין בקהלת יעקב מערכת כדת, שעל מצחו של משי"ח ב"ן דו"ד יהיה חקוק השם כד"ת, המבטל הקליפות).

(תורת לוי יצחק עמ' יז)

ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה (א, יט).

היינו, שניצוצי הקדושה שהיו מובלעים במלכות דקליפה, ושתי,

שזהו מלכותה, ניצוצי הקדושה שהיו נבלעים בה,

יתן המלך לרעותה הטובה ממנה, שיוחזרו הניצוצים למלכות דקדושה, הנקראת לרעות"ה, גימטריא אשת"י (עייין בלקוטי תורה להאריז"ל פרשת וירא, בדרוש דבנות לוט).

ועל ידי זה נעשית הרעותה, מלכות דקדושה, טובה ממנה,

פירוש, שנעשית טובה ממנה גופא, היינו מהבירור דמלכות דקליפה, מהניצוצים שהיו מובלעין במלכות דלעומת זה, שהוחזרו למלכות דקדושה.

(ליקוטים ואגרות עמ' תד)

פניני לוי יצחק - פורים

איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי גוי ויהי אמן את הדסה היא אסתר (ב, ה-ז).

מרדכי ואסתר הם על דרך אברהם ושרה (לקוטי תורה להאריז"ל ריש פרשת תולדות),

וכמאמר רז"ל (אסתר רבה על הפסוק איש יהודי) שמרדכי בדורו כמו אברהם בדורו.

ואסתר מלכה על קכ"ז מדינות, כמספר שני חיי שרה.

והנתוסף במרדכי על אברה"ם, הוא פעם אחת הוי"ה,

והנתוסף באסתר על שר"ה, הוא שש פעמים הוי"ה,

ביחד, הוא שבע פעמים הוי"ה, מספר יעקב,

כי כדי לנצח את המן הרשע, הבא מעשו, שהוא גם כן מאברהם ושרה, הוא על ידי בחינת יעקב דוקא, והוא מה שכתוב כי ביצחק יקרא לך זרע, ביצחק ולא כל יצחק, הוא רק יעקב הבא מיצחק.

לכן נתוסף באסתר ומרדכי מספר יעקב, להורות שהם, הבאים מזרע יעקב, ינצחו את המן.

(תורת לוי יצחק עמ' צז)

ותלקח אסתר אל בית המלך (ב, ח).

אסתר היתה בת ע"ד שנה, כמנין הדס"ה, כשנלקחה אל בית המלך, לנגד הע"ה שנה דאברהם כשיצא מחרן (בראשית רבה פרשת לך),

והוא המתקת שם אלקים בהאותיות הקודמין לו, שמספרם ע"ד.

(ליקוטים ואגרות עמ' שב)

בחדש העשירי הוא חדש טבת (ב, ה).

החדש העשירי רומז על מלכות, הספירה העשירית.

זהו טבת, ט' בת, בת, קאי על מלכות, כידוע, הנבנית מט' ספירות הקודמים לה.

גם, תקופת טבת היא התקופה הרביעית (כי התחלתם הוא מניסן), היינו בחינת מלכות, האות הרביעית שבשם הוי' וכן השם הרביעי מהד' שמות, ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן,

(שעל זה רומז גם כן האות ט', היינו שם ב"ן, שבו יש רק ט' אותיות, מה שאין כן בהג' שמות ע"ב ס"ג מ"ה, יש בכל אחד מהם י' אותיות).

ובחדש זה דוקא הושם כתר מלכות בראשה דאסתר,

אסתר רומז על מלכות, הנקראת שושנ"ה, מספר אסתר, והוא שם אדנ"י דמלכות, מלא, חסר י'.

(אדנ"י מלא, אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, הוא מספר 671, ואסתר הוא מספר 661).

ומפני שבאסתר חסר מספר י' להשלמת שם אדנ"י מלא, שהם האותיות ו"ד דמילוי הי' דאדנ"י,

נלקחה אל המלך בחדש טבת, החדש העשירי, שהוא ו"ד, היינו ו' חדשים דקיץ, מניסן עד תשרי, וד' חדשי החורף, מתשרי עד טבת, והוא מה שנשלם לה האותיות ו"ד.

(ליקוטים ואגרות עמ' רג)

והמלך והמן ישבו לשתות (ג, טו).

הגזרה והסכנה היה כשהמלך והמן ישבו לשתות יין, דעץ הדעת, שהוא אשכול של ענבים,

והמן, הנמשל לנחש, רצה לתלות את מרדכי על העץ, דעץ הדעת.

ונהפך הדין על המן,
שמפלתו היתה במשתה היין שעשתה אסתר המלכה,
ותלו אותו ואת בניו על העץ.
והוא על דרך מיניה וביה אבא לישדא ביה נרגא, ופגע בו כיוצא בו.
(הערות לזהר א עמ' קפג)

ולצוות עליה לבוא אל המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו על עמה (ה),
(ח).

להתחנן לו, היינו להמלך, בחינת ז"א,
והוא המשכה מבחינת בינה, ששם הוא אוצר מתנת חנם, אתערותא
דלעילא מצד עצמה, לז"א, שזהו ל"ו.
ולבקש מלפניו, מלפניו, לפני וקודם המלך דז"א, בחינת בינה,
הוא המשכה מבינה עצמה, שלמעלה מהתלבשות בז"א.
אמנם, איך ביכולת אסתר, בחינת מלכות, שלמטה מז"א, לעשות שני
ענינים אלו,
הוא על ידי ולצוות עליה,
היינו המשכת אתערותא דלעילא מלמעלה.
זהו ולצוות עליה, ולא ולצוות אותה,
כי המשכת אתערותא דלעילא, בלי העלאת מ"ן מהתחתון המקבל,
נמשך רק בבחינת מקיף, כידוע.
(ליקוטים ואגרות עמ' פא)

ויעבור מרדכי ויעש ככל אשר צותה עליו אסתר (ד, יז).

מרדכי ואסתר הם על דרך אברהם ושרה (לקוטי תורה להאריז"ל ריש פרשת תולדות), וכמאמר רז"ל שמרדכי בדורו כמו אברהם בדורו, ואסתר מלכה על קכ"ז מדינות, כמספר שני חיי שרה.

וכשם ששרה היתה גדולה בנבואה מאברהם, כמו שכתוב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה,

על דרך זה במרדכי כתיב ויעש ככל אשר צותה עליו אסתר, שאסתר היא המצווה אותו, והוא המקיים ועושה את הציווי שלה, וכתיב עליו, ולא אותו, שהיא למעלה ממנו במדרגה.

וכן לגבי קיום דברי הפורים, לא הספיק מה שכתב מרדכי, והיה הקיום על ידי אסתר דוקא, כמו שכתוב ומאמר אסתר קים דברי הפורים האלה.

(תורת לוי יצחק עמ' צז)

ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית נוכח בית המלך (ה, א).

אסתר הלכה למלך ביום הל"ג דוקא,

(כי הרי שלשים יום מקודם לא נקראה לבוא אל המלך, ואחר כך שלשה ימי הצום, וביום השלישי הלכה אל החצר הפנימית, הרי שהלכה ביום הל"ג),

כדי להמתיק את הגבורות הקשות, שמהם היה גזירת המן.

הגבורות הם שם אלקים, והמתקת שם אלקים הוא, בחילופו באותיות הקודמין לו, שמתחלפים לה"י בכד"ט, שמספרם ל"ג.

והיינו, שמחסרים ממספר לה"י, מ"ה - חלק רביעי. כי עיקר הגבורות הקשות הוא בעולם הרביעי, עולם העשיה, וצריך להסירם, והגבורות שבשלוש עולמות אצילות בריאה יצירה, הם ממותקים בערך.

(ליקוטים ואגרות עמ' שכג)

* * *

שם אלקים, בהתחלפותו באותיות הקודמין לו, אכרט"ם, הוא בחינת רחמים, אלקים חיים, שהחילוף הוא רק בשלש אותיות לה"י דאלקים, כי אותיות א"ם אינם מתחלפין, ובהתחלפותם הם אותיות כד"ט, שמספרם ל"ג.

זהו מה שאסתר הלכה ביום הל"ג דוקא, רומז שנמתקו הגבורות דאלקים, על ידי הצום.

ומכל מקום היה די בצום שלשה ימים, ולא כל הל"ג ימים, כי הרי הם רק שלש אותיות.

ונרמז זה במלת מגלה, שהאות הראשון והאחרון הם מ"ה, מספרם הג' אותיות לה"י, ומתחלפים לכד"ט, שמספרם ג"ל, האותיות שבאמצע.

(ליקוטים ואגרות עמ' רנב)

ורב בניו (ה, יא).

ור"ב הוא מספר יצח"ק, שהוא בחינת גבורה,
כי ריבוי הוא מצד הגבורות, כמו שאמר עשו יש לי רב,
ובהמץ כתיב ורב בניו, ור"ב דוקא.
והיו לו ר"ח בנים, כמספר ור"ב חסר ו', כמאמר רז"ל,

הם הלעומת דיצחק, שמספרו ר"ח, ארב"ה את זרעו ואתן לו את יצחק.

אך בני המן הם ורב חסר ו', היפך מיצחק, שקרא שמות מלא ו'.

(תורת לוי יצחק עמ' קצו)

* * *

המן, שהוא מסטרא דלעומת זה, שרשו מתהו.

זהו שהיה בבחינת ישות וגסות, שהיה גס רוח,

ובבחינת ריבוי ופירוד, כמו שכתוב ורב בניו.

והיינו כמו תהו, שהיה בישות וגסות, ובבחינת ריבוי ופירוד, ענפין מתפרדין.

והמן הוא מעשו, אבי אדום, היינו ממלכי אדום דתהו.

זהו שאיתא באגדה (הובא במאורי אור מערכת אחשורוש), שהמן הוא מדת הדין, כי מדת הדין הוא עולם התהו, שעל זה איתא בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין, כידוע.

ומצד כוחו ושרשו מתהו, רצה לאבד את ישראל, ששרשם מזו"ן דתיקון, ורצה להמשיך מזו"ן דתהו, שנשברו, ועל ידי זה יאבד את ישראל, שגם הם ישברו ויאבדו ח"ו.

(ליקוטים ואגרות עמ' קסח)

יעשו עין גבוה חמישים אמה (ה, יד).

המן הוא הלעומת דאברהם,

שזהו המאמר רז"ל שאימיה דאברהם ואימיה דהמן שמותיהן שוות.

אברהם נטע אמונה, ויטע אשל בכאר שבע גוי' ויקרא שם בשם ה' אל
עולם,

והמן רצה לעקור אמונה, ועשה עץ גבוה חמישים אמה, הלעומת
דאשל דאברהם.

אברהם מסתיים באותיות ה"ם, והמן מתחיל באותיות ה"מ.

אך המ' דאברהם הוא מ' סתומה, בסוד החותם, שאין יניקה ללעומת
זה, ובהמן הוא מ' פתוחה, שאז יש יניקה ללעומת זה,
והיינו מה שאחר כך הוא נ', העץ דחמישים אמה.

(ליקוטים ואגרות עמ' שב)

* * *

כנגד חמישים שערי בינה דקרושה, יש חמישים שערי טומאה,

וזהו העץ דהמן, שהיה גובה חמישים אמה.

גם, אות נ' רומז על נפילה, כמאמר רז"ל מפני מה לא נאמרה נ'
באשרי כו',

ואות נ' הוא האות המרכזי באותיות כמנפ"ץ, שרומז על תוקף
הגבורות.

(תורת לוי יצחק עמ' שמא)

אם מזרע היהודים מרדכי אשר החילות לנפל לפניו לא תוכל לו כי
נפול תיפול לפניו (ו, יג).

עמלק רוצה למחות ו"ה משמו של הקב"ה, וא' מכסא,

וכן המן, שמזרעו, רוצה שישאר רק כ"ס י"ה, כמספרו המ"ן.

לכן כתיב בו שלש נפילות,

פניני לוי יצחק - פורים

לנפל, בשביל שרוצה למחות א' דכסא,
נפול תיפול, בשביל שרוצה למחות ו"ה מהשם.
(והוא כמו תמחה את זכר עמלק, מחה אמחה את זכר עמלק).

(ליקוטים ואגרות עמ' צט)

* * *

תמורת השלשה דברים שרצה המן לעשות לישראל, להשמיד להרוג
ולאבד,

כתיב בו שלש נפילות, לנפול גו' נפול תיפול.

(ליקוטים ואגרות עמ' קסח)

איש צר ואויב המן הרע הזה (ז, ו).

המן, שהוא מסטרא דלעומת זה, שרשו מתוהו.

צ"ר ואוי"ב גימטריא שט"ו, ז' פעמים אד"ם, והיינו הז' מלכין דתהו
שנשברו.

(ליקוטים ואגרות עמ' קסח)

ותקם אסתר ותעמוד לפני המלך (ח, ד).

אסתר רומזת על מלכות שיורדת ומסתתרת בבריאה,

והוא הסתר כפול, כמאמר אסתר מן התורה מנין, שנאמר ואנכי הסתר
אסתיר פני.

והוא מה שאסתר ירקרקת היתה, ב' פעמים ירוקה, היפך דיפת תואר
והיפך דיפת מראה,

וכמו שחרחורת, שהוא שחרות כפולה (לקוטי תורה ד"ה שחורה אני ובהביאור),

והוא כשאסתר היא בבחינת נפילה, כמו שכתוב ותפול לפני רגליו, וכשהושיט לה המלך את שרכיט הזהב, כתיב ותקם ותעמוד, שיצאה מהב' בחינות הסתר ושחרות.

(הערות לזהר ב עמ' קנט)

ואת ויזתא (ט, ט).

ויזתא, הבן האחרון והעשירי של המן, הוא מלכות דלעומת זה, המנגד ביותר למלכות דקדושה.

מלכות נקראת זאת, וזאת ליהודה,

והוא נקרא וי זאת, שאינו רוצה בבחינת זאת דמלכות.

(ליקוטים ואגרות עמ' קפא)

ויכתוב מרדכי גו' וישלח ספרים גו' לקים עליהם גו' לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים (ט, כ-כב).

לעיל כתיב על כן היהודים הפרושים גו' עושים גו' שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו, ולא כתיב ומתנות לאביונים,

הרי שמרדכי כתב והוסיף מתנות לאביונים.

והשייכות דמרדכי למתנות,

כי מרדכי הוא אותיות י"ם דר"ך,

היינו י"ם מלפניו ומלאחריו,

ואותיות דר"ך באמצע,

והוא כמו שכתוב הנותן ב"ם דר"ך, והרי כתיב על זה הנותן, מתנה, שנתנת דרך בים הוא בחינת מתנה, וכמאמר רז"ל שהפרשת הים הגדול הוא בחינת מתנה.

ועל מרדכי כתיב ודובר שלום לכל זרעו,

שלום הוא בחינת מתנה, כמו שכתוב ונתתי שלום בארץ, וכמאמר רז"ל.

(תורת לוי יצחק עמ' צה)

ויכתוב מרדכי גו' וישלח ספרים גו' לקים עליהם גו' ותכתוב אסתר גו' ומרדכי היהודי את כל תקף לקים את אגרת הפורים הזאת השנית, וישלח ספרים אל כל היהודים גו' לקיים את ימי הפורים האלה בזמניהם כאשר קים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה (ט, כ-לא).

שלש פעמים כתיב כאן לקים, בפסוק כ"א כתיב לקים עליהם, בפסוק כ"ט כתיב לקים את אגרת הפורים, ובפסוק ל"א כתיב לקים את ימי הפורים. בפעם הא' והב' כתיב לקים בי' אחת, ובפעם השלישית כתיב לקיים בשני יודיין'.

והוא, כי בפסוק כ"א כתיב לפני זה ויכתוב מרדכי גו' וישלח ספרים, שמרדכי הוא דכורא, ודכורא שייך לשם הוי"ה. לכן כתיב לקים, בחד י', הוא י' דהוי"ה שבראש.

בפסוק כ"ט כתיב ותכתוב אסתר, נוקבא, ששייכת לשם אדנ"י דמלכות, כתיב לקים, בחד י', הוא י' דאדנ"י שבסוף.

(ואם שכתוב שם מרדכי גם כן, הוא מפני שאין להפריד הנוקבא מהדכורא).

בפסוק ל"א, הנה הכותבת היתה אסתר, והמשלח היה מרדכי, הרי יש כאן שתי הבחינות יחד, לכן כתיב לקיים, בתריין יודיין', י' דהוי"ה וי' דאדנ"י יחד.

זהו דכתיב בפסוק זה כאשר קים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה.

לכן בפסוק זה כתיב בזמניהם, לשון רבים, שמזה נלמד מה שמגילה נקראת ב"א ב"ב ב"ג ב"ד בט"ו, שהראש והסוף הוא מספר שם הוי"ה, וכל הה' מספרים יחד, הוא מספר שם אדנ"י, והיינו חיבור הוי"ה ואדנ"י יחד.

(ליקוטים ואגרות עמ' צז)

על כן קראו לימים האלה פורים (ט, כו).

מרדכ"י מספרו ר"ב חס"ד,

והתרגום מיר"א דכי"א הוא מספר פו"ר, מספר כ"י חפ"ץ חס"ד עם ו' דתיבת ורב חסד,

ושניהם יחד, כ"י חפ"ץ חס"ד, ור"ב חס"ד, מספרם פרפ"ר, ב' פעמים פ"ר, זהו פרי"ם לשון רבים, ב' פעמים פ"ר.

ואיבוד ומחיית עמלק והמן הוא על ידי כי חפץ חסד ורב חסד.

והנה, יש עוד תיבת הוא באמצע, כי חפץ חסד הוא,

שעמלק והמן מנגדים לזה, שרוצים למחות אותיות הו"א דהשם והכסא,

ותיבת הוא קאי על הקב"ה, שהוא מאבד ומוחה את עמלק ואת המן.

זהו על כן קראו לימים האלה פורי"ם, מלא ו', ופורים לשון רבים, הוא ב' פעמים פו"ר, מספר כ"י חפ"ץ חס"ד הו"א ור"ב חס"ד.

(ליקוטים ואגרות עמ' קעז)

פורים גימטריא ג' פעמים הוי"ה וג' פעמים אלקי"ם,
והוא התלבשות שם הוי"ה, ג' מוחין דגדלות, בשם אלקים, ג' מוחין
דקטנות.

והיינו המתקת שם אלקים, גבורות, בשם הוי"ה, חסדים, כי נס
פורים, שהוא משם הוי"ה, נתלבש בדרך הטב"ע, גימטריא אלקי"ם.

זהו שהתחלת הנס היה על ידי ג' תינוקות שיצאו מבית הספר ואמר
מרדכי לכל אחד מהם פסוק לי פסוקך, ואמרו, ג' תינוקות דוקא, היינו ג'
מוחין דקטנות, אך באו מבית הספר ואמרו הפסוקים, הוא שנתלבשו בהם
הג' מוחין דגדלות.

והיינו מה שנדדה שנת מלכו של עולם על ידי קול גדיא הדין, קול
תינוקות דוקא, מוחין דקטנות, וצעקו לה', הוא מפני שנתלבשו בהם
המוחין דגדלות.

ויש לומר מה שהיה הצום שלשה ימים לילה ויום, ג' לילות לנגד הג'
מוחין דקטנות, וג' ימים לנגד הג' מוחין דגדלות.

זהו מה שבסעודת פורים שחטיה רבה לרב זירא, רבה רומז על מוחין
דגדלות,

רב זירא (מלשון זעירא) רומז על מוחין דקטנות, ורבה שחטיה לרב
זירא, הוא שהמוחין דגדלות המתיקו את המוחין דקטנות.

(ליקוטים ואגרות עמ' קעז)

ודובר שלום לכל זרע (י, ג).

הנותר במ"ר דרו"ר על מרדכ"י, שהוא התרגום של מר דרו"ר, הוא
מספר שלו"ם,

זהו ודובר שלום לכל זרעו, שלו"ם דוקא.

(ליקוטים ואגרות עמ' צז)

מאמרי רו"ל

מגלה נקראת בי"א בי"ב בי"ג בי"ד במ"ו (מגילה א, א).

המ"ן ראשי תיבות ה' מגילה נקראת.

כי המן יונק מן הה' גבורות, שזהו הה' דהמן,

ועל ידי קריאת המגילה בה' זמנים אלו, ממתיקים את הה' גבורות,
ועל ידי זה נעשה מפלת המן.

ועיקר הנס דפורים הוא בהוד, שזהו שבמגילה נקראו ישראל בשם
יהודים דוקא, בחינת הוד,

ובתיבת הו"ד נרמזו כל הזמנים דקריאת המגלה,

האותיות ה"ו דהוד, הם י"א,

ואות ד' שאחר כך, הוא הד' זמנים שאחר י"א.

(ליקוטים ואגרות עמ' קסז)

מיחייב איניש לבסומי בפוריא (= להשתכר ביין. רש"י), עד דלא ידע בין
ארור המן לברוך מרדכי (מגילה ז, ב).

יין הוא בחינת הוד, כי יין הוא בכינה, שעד הוד מתפשטת,

וכן, חמ"ר גימטריא רג"ל הו"ד, כי הוד הוא רגל.

ובפורים, שהוא בחינת הוד, כי במגילה נקראו ישראל בשם יהודים דוקא, צריכים לשתות יין הרבה.

(תורת לוי יצחק עמ' קטו)

* * *

השם של חודש אדר יוצא מסופי תיבות עירה ולשרקה בני אתונו, שהוא ביין, כי כתיב מתחילה לגפן, והוא הריבוי יין ששותין בפורים. והוא בברכת יהודה, שבמגילה נקראים ישראל בשם יהודים דוקא, איש יהודי.

(ליקוטים ואגרות עמ' תד)

רב נחמן בר יצחק פתח לה פתחא להא פרשתא מהכא, שיר המעלות לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל, לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם, אדם ולא מלך (= זה המן. רש"י) (מגילה יא, א).

אחרי בקום עלינו אדם כתיב אזי המים שטפנו גוי' עבר על נפשנו המים הזדונים,

המ"ם בגימטריא המ"ן, היינו שהמן רצה לשטוף את ישראל במים הזדונים.

(ליקוטים ואגרות עמ' קעט)

חור כרפס ותכלת, מאי חור, רב אמר חרי חרי (מעשה מחט, מלאכת המצעות היתה עשויה נקבים נקבים, רש"י), ושמואל אמר מילת לבנה הציע להם (= חור לשון חור. רש"י) (מגילה יב, א).

רב הוא בז"א, ושמואל הוא בבינה (לקוטי תורה להאריז"ל פרשת לך).

רב מפרש חור על גבורה דז"א,

והוא חרי חרי, היינו נקבים, נקיבה הוא מצד מדת הדין הקשה, דפחד יצחק, שהוא העושה נקב,

(וכמו שכתוב במקום אחר, שיצחק הוא בחינת מחט, אברהם בחינת חייט, ויעקב בחינת חוט).

ושמואל מפרש מילת לבנה,

כי אם שבינה היא בחינת דין, אך הוא רק מקור הדין, ובעצמה היא רחמים, לבנונית,

וכידוע שלבנונית הוא בבינה, כמו הלשון של זהורית שהיה מלבין ביום הכיפורים, הוא בינה.

(הערות לזהר ב עמ' תמט)

וי"ו דויותא, צריך למימתחה בזקיפא . . מאי טעמא, כולהו בחד זקיפא אזדקיפו (מגילה טז, ב).

המן הוא בחינת נחש, כמו שכתוב משרש נחש יצא צפע, שקאי על עמלק והמן (מדרש רבה).

ובבראשית רבה (טז, ד), ושם הנהר השני גיחון, זו מדי, שהיה המן שף עמה כנחש, על שם על גחונך תלך (ובאסתר רבה בפתיחתא, ונשכו הנחש, זה המן).

חרי שהמן הוא הנחש, שהולך על גחון.

והמפלה היתה, שנתלה המן וי' בניו על עץ גבוה חמישים אמה.
 וזה נרמז בתיבת גחור"ן,
 ג"ח, מספר י"א, הוא המן וי' בניו,
 ו' רבתא, הוא מה שכולהו בחד זקיפא אזדקיפו (שעל זה רומז הו'
 רבתא דויזתא),
 נ', על עץ גבוה חמישים אמה.

(ליקוטים ואגרות עמ' קפה)

מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק, ומאן נינהו, רב שמואל בר
 שילת מלמד תינוקות (גיטין נו, ב. לפי הגירסא בעין יעקב סנהדרין צו, ב).

המן רצה בעיקר שלא ילמדו התינוקות, ורצה להרוג תחלה את
 התינוקות שלומדים תורה, כמאמר רז"ל (אסתר רבה ט, ד) למחר אהרוג
 אלו התינוקות תחלה, ואמר אין אני שולח ידי תחלה אלא באלו התינוקות
 (שם ז).

ורב שמואל בר שילת, מבני בניו, תיקן הפגם דהמן, שהיה מלמד
 תינוקות דוקא.

(ליקוטים ואגרות עמ' קסח)

* * *

שמואל הנביא הרג את אגג מלך עמלק,

ועם כל זה עדיין נשאר בו ניצוצי קדושה, ויצא ממנו המן, ומבני
 בניו של המן יצא רב שמואל בר שילת, שהוא המתקן את ניצוצי הקדושה.
 ושמו גם כן שמואל דוקא, על דרך שמואל הראשון,

ובר שילת דוקא, על דרך ששמואל נולד על ידי תפלת חנה בשילה, והביאה אותו לשילה, כמו שכתוב ותביאהו בית ה' שילה.

(ליקוטים ואגרות עמ' רצז)

מרדכי מן התורה מנין, שנאמר מר דרור, ומתרגמינן מירא דביא (חולין קלט, ב).

מרדכי, שהוא התרגום דמר דרור, אינו מיר"א דכי"א בשלימות, כי חסר בו י"א שבמירא, וא' שבדכי"א.

והוא, כי מיר"א דכי"א הוא מספר פו"ר, שהוא מספר אלקי"ם פשוט ואלקי"ם ברבוע, שהוא גבורות קשות (והוא הפור שהפיל המן),

אך יש המתקה בשם אלקים, והוא מה שמתחלף באותיות הקודמין לו, אכדט"ם, פחות מספר י"ב ממספר אלקי"ם,

והוא מספר מרדכי,

(וכן הדס"ה, שהיא אסתר, הוא מספר זה).

והמן הרשע, שכעס עליו ורצה להרגו, הפיל פו"ר, שהוא מספר מיר"א דכי"א בשלמות,

וכשתצרף פו"ר, מספר מיר"א דכי"א, עם מרדכי, יהיה מספר קס"ת הסופר, שהם גבורות קשות, ב' פעמים מנצפ"ך, ועל ידי זה יאבד את מרדכי ח"ו.

(ליקוטים ואגרות עמ' צו)

* * *

דרו"ר הוא מספר ב' פעמים אד"ר,

כי גזירת המן היה על חדש אדר, ויש ב' פעמים אדר, אדר ראשון ואדר שני.

(ליקוטים ואגרות עמ' צו)